

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025 d. 03-11-2025

Mødedato Mandag d. 03. november 2025 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

3. kvartalsopfølgning 2025 Klima-, Natur- og Miljøudvalget.....	3
Opsamling fra dialogmøde med dambrugerne.....	7
Projekt Omløbsåen - afslutning.....	8
Orientering om Grøn Trepert i Vejle Kommune.....	9
Evaluering af møde i Klima-, Natur og Miljøforum.....	10
Projekt Frugtbar Jord - Afrapportering.....	12
Status på samarbejde med Experimentarium.....	14
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	15
Meddelelser.....	16
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	17

Punkt 172: 3. kvartalsopfølgning 2025 Klima-, Natur- og Miljøudvalget

00.30.14-S00-5-25

Resumé

Som led i den løbende opfølgning på budget fremlægges 3. kvartalsopfølgning for perioden januar til september 2025. På det skattefinansierede område på driften forventes et mindreforbrug på 8,9 mio. kr., som primært skyldes mindreforbrug på Klimapuljen, Grøn Trepert, fjernvarmeudrulning og skadedyr.

På det skattefinansierede område på anlæg forventes overførsler på 27,3 mio. kr. i udgift og 2,1 mio. kr. i indtægter.

På det brugerfinansierede område på Ressourcer & Genbrug forventes et merforbrug på 4 mio. kr. på driften. Det skyldes primært øgede forbrændingsudgifter - afledt konsekvens af selskabsgørelsen - samt en reduceret indtægt for producentansvar.

Der forventes en overførsel på 0,8 mio. kr. på anlæg.

Sagsfremstilling

Nedenstående tabel viser det forventede resultat for Klima-, Natur- og Miljøudvalgets drift fordelt på områder pr. 30. september 2025. Afvigelser på de enkelte områder gennemgås enkeltvis efter skemaet.

Funktionsniveau i 1.000 kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forv. overførsel til 2026	Mer(+)/ mindre(-) forbrug	Flytninger mellem udvalg	Tillægsbevilling
Serviceudgifter							
Natur & Udeliv	14.630	16.224	15.424	800	0		
VIGØR	1.432	1.457	1.480	0	23	23	
Vand	9.211	9.562	10.562	-1.000	0		
Industri & Landbrug	463	3.075	2.325	750	0		
Skadedyr mm.	126	3.947	147	3.800	0		
Puljer, biler, projekter	2.376	2.556	881	1.600	-75	-75	
Økologieriet	6.280	6.609	6.609	0	0		
Grønt Forum	972.868	1.654	1.054	600	0		
Klima	1.590	5.059	2.709	2.350	0		
Serviceudgifter i alt	37.080	50.144	41.192	8.900	-52	-52	0

Figur 1: Tabel med forventet regnskab og forventede overførsler til 2026 på Klima-, Natur- og Miljøudvalgets drift fordelt på hovedområder

Drift - skattefinansieret

I **Natur & Udeliv** blev der i halvårsregnskab tildelt 1,6 mio. kr. vedr. Grøn Trepert. En del af pengene - ca. 0,8 mio. kr. - skal først anvendes i 2026 og overføres derfor.

På **VIGØR** - Tidligere kaldet miljøprojekt, som er et beskæftigelsesprojekt med Jobcenteret - er der merforbrug på 0,023 mio. kr. til ny leasingaftale vedr. elbiler på Materielgården, som kompenseres budgetmæssigt jf. budgetforlig 2024.

Merforbrug i **Vand** består primært af forbrug vedr. kystvandråd på 1,5 mio. kr. i 2025, hvor indtægten forventes dækket i 2026 af bevilling fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning. Dertil kommer LCP midler vedr. drikkevand og indsatsplaner, som strækker sig over flere år og derfor også skal overføres.

Under **Industri & Landbrug** ligger projekterne Partnerskab med Landbruget, fjernvarmeudrulning, varmeplaner og etablering af lokale energikoordinationsfora. Midlerne er tildelt i LCP midler i 2022 og 2023, men projekterne strækker sig over flere år, og der forventes en overførsel til 2026 på 0,75 mio. kr.

Der forventes en overførsel på 3,8 mio. kr. til 2026 på **skadedyr**, svarende til overførslen fra 2024/2025. Det skyldes, at der siden 2022 har været få rotteanmeldelser og at der er indgået en fordelagtigt kontrakt. I 2024 er gebyr for rottebekæmpelse nedsat for at nedbringe overførslen over de kommende år. Pengene reserveres til et evt. dyrere udbud senere.

Under **puljer, biler og projekter** ligger udvalgets Klimapulje med et budget på 3,1 mio. kr. Heraf forventes en overførsel på 1,5 mio. kr. til 2026. Derudover overføres 0,1 mio. kr. vedr. Klimaselskab. Der flyttes 0,075 mio. kr. fra Klimapuljen til Visit Vejle projekt GROtur under ØU jf. Klima-, Natur- og Miljøudvalget d. 8. september 2025 sag 149.

Her ligger også negativt budget fra LCP vedr. cigaretskodder på 236 t.kr. Det foreslås at løse denne udfordring i 2025 ved at anvende udvalgets innovationspulje på 119 t.kr. som fortsat er udisponeret, samt skybrudspuljen på 123 t.kr. Fra 2026 løses det i Natur & Udeliv ved forsøg med reduktion af skraldespande.

Grønt Forum forventer en rest som dels skyldes overførslen fra 2024/25 på 271 t.kr. og dels projekt Mikroskove som strækker sig ind i 2026.

Under **Klima** forventes en overførsel til 2026 på i alt 2,35 mio. kr. Heraf vedrører 1,2 mio. kr. tidligere tildelte midler fra klimapuljen til en ansættelse under Grøn Trepert i 2 år. De 1,2 mio. kr. anvendes henover de kommende år i forbindelse med ansættelse i arbejdet med Grøn Trepert. Herudover er der 1,150 mio. kr. der samlet dækker projektansættelse i klimasekretariat og borgernes klimapulje projekter, der strækker sig ind i næste år, klimaprisen som kommer i 2026, samt rest fra klimaberegner som anvendes til klimaregnskab.

Drift - Det brugerfinansierede område

Funktionsniveau i 1.000 kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forv. overførsel til 2026	Mer(+)/ mindre(-) forbrug	Flytninger mellem udvalg	Tillægsbevilling
Brugerfinansieret							
Driftsbidrag til Klimainvestering	-3.493	-3.493	-3.493		0		
Ressourcer & Genbrug	-12.557	-12.567	-8.544		4.023		
Varmeforsyning	0	0	0		0		
I alt brugerfinansieret	-16.050	-16.060	-12.037	0	4.023	0	0

Figur 2: Tabel med forventet regnskab på det brugerfinansierede område Driftsbidrag til Klimainvestering

Vejle Spildevand har gennem Vejle Kommune optaget lån i KommuneKredit til finansiering af klimainvesteringer. Vejle Kommune har ingen udgifter hertil, da Vejle Spildevand betaler alle afdrag og renter. Betalingsflow går gennem Klima-, Natur- og Miljøudvalget på det brugerfinansierede område, og er vist ovenfor som "Driftsbidrag til Klimainvestering".

Ressourcer & Genbrug

Ressourcer og Genbrug budgetterede med et overskud på 12,5 mio. kr. i 2025.

Ressource Genbrug har måtte nedjustere forventningen til årets resultat med 4 mio. kr. - Overskuddet forventes således at blive 8,5 mio. kr. mod tidligere forventet 12,5 mio. kr.

De mest væsentligste årsager er;

- Udbud af forbrændingseget affald har medført en meromkostning til forbrænding og transport på 6,7 mio. kr.
 - Selskabsgørelsen resulterede i udbud af forbrændingseget affald, som desværre har betydet et markant højere udgiftsniveau.
- Producentgebyret må kun opkræves med 62,5 % af de beregnede omkostninger i 2025 og ikke 100 % som oprindelig antaget - dette svarer til 2,1 mio. kr.
 - Miljøstyrelsen udsendte en bekendtgørelse om dette den 30. september 2025. Det antages derfor, at der er tale om en regnskabsforskydning, hvor betaling forventes at komme i efteråret 2026. Således låner Ressourcer og Genbrug reelt set producenterne, hvad der svarer til 2,1 mio. kr.)

På baggrund af ovenstående er der kigget grundigt på omkostningssiden. Der er gennemført besparelser, nogle aktiviteter bortfalder ligesom nogle aktiviteter udsættes.

Anlæg

Beløb i 1.000 kr.	Type	Korrigeret budget	Periodens forbrug	Forventet regnskab	Forv. overførsel til 2026	Mer(+)/ mindre(-) forbrug	Tillægsbevilling 2025	Tillægsbevilling 2026
Skattefinansieret								
Udgifter i alt	U	63.499	19.117	36.539	27.260	300	450	1.250
Indtægter i alt	I	-14.048	-4.942	-12.291	-2.057	-300	-450	-1.250
Skattefinansieret i alt netto	N	49.451	14.175	24.248	25.203	0	0	0
Brugerfinansieret								
Udgifter i alt	U	7.225	0	6.425	800	0	0	0
Indtægter i alt	I	0	0	0	0	0	0	0
Brugerfinansieret i alt netto	N	7.225	0	6.425	800	0	0	0
130 Klima- Natur- & Miljøudvalget i alt								
Udgifter i alt	U	70.724	19.117	42.964	28.060	300	450	1.250
Indtægter i alt	I	-14.048	-4.942	-12.291	-2.057	-300	-450	-1.250
130 Klima- Natur- & Miljøudvalget i alt	N	56.676	14.175	30.673	26.003	0	0	0

Figur 3: Tabel med forventet regnskab og overførsel på anlæg

Det skattefinansierede område:

Af et nettobudget på 49,451 mio. kr. inkl. overførsler fra 2024, forventes der overført netto 25,203 mio. kr. fordelt med 27,260 mio. kr. i udgift og 2,057 mio. kr. i indtægt til 2026.

De forventede udgiftsoverførsler vedrører primært:

16,0 mio. kr. - Klimatiltag og klimaprojekter

4,4 mio. kr. - Natur & Miljømyndighedsprojekter

6,9 mio. kr. - Vådområde- og vandplaner

Af større enkeltprojekter kan nævnes:

3 x klimapulje projekter (9,0 mio. kr.) - afventer politisk proces ift. klimatilpasning samt pulje afsat til kommende klimaprojekter.

Stormflodssikring jf. stormflodsstrategi (4,9 mio. kr.) - Afventer afklaring omkring organisering og procesudførelse.

Vandløbsspidser i Grejs Å - (2,3 mio. kr.) - Efter politisk beslutning om ikke at gå videre med fravigelse for Natura 2000-beskyttelse er hovedparten af projektet sat på pause. Der arbejdes videre med mulighed for etablering af bræmmer langs vandløb ved frivillige aftaler med lodsejere.

Klima og lavbundsprojekt v. Ravning - (2,7 mio. kr.) - projekt godkendt i 2025, finansieret af afsat budget, hvorfor det ikke var muligt at periodisere ifm. sagens godkendelse.

De forventede indtægtsoverførsler på 2,1 mio. kr. skyldes, at projekterne løber over flere år, hvor tilskud først modtages efter projektafslutning.

Ovenstående er beskrevet nærmere i noterne til projektoversigten.

Det brugerfinansierede område

På det brugerfinansierede område forventes overførsler på 0,8 mio. kr., som vedrører renovering af genbrugsrum på 3 pladser. Projektet godkendt med opstart i 2025, og udførelse i 2026.

De enkelte anlægsprojekter ses i bilaget "KNMU Anlæg - Projektoversigt", hvor ændringer af rådighedsbeløb fremgår. Der er ligeledes et bilag "KNMU Anlæg - Anlægsbevilling", hvor ændringer af de enkelte anlægsbevillinger fremgår. Disse vil indgå i den videre behandling i Økonomiudvalget og Byrådet.

Høring

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger

Sagens videre forløb

Sagen indgår i den samlede kvartalsopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at kvartalsopfølgningen for drift og anlæg godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

KNMU Anlæg - Projektoversigt

KNMU Anlæg - Anlægsbevilling

Punkt 173: Opsamling fra dialogmøde med dambrugerne

09.02.15-A26-1-13

Resumé

Der har den 7. oktober 2025 været afholdt dialogmøde mellem dambrugere i Vejle Kommune, repræsentanter fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget og forvaltningen. Dialogmødet omhandlede samarbejde omkring indsatserne i udviklingsplan for dambrug og akvakulturanlæg i Vejle Kommune, som indgår i kommuneplanen for 2021-2033.

Sagsfremstilling

På mødet med dambrugerne blev der bl.a. drøftet FREA anlæg, udviklingsplaner, overførsel af foderkvoter og fjernelse af spærringer i vandløb.

Forvaltningen ønsker at give Klima-, Natur- og Miljøudvalget en orientering om input fra dialogmødet.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Klima og resiliensvurdering

Dialogmødet medvirker til at understøtte dambrугenes udviklingsplaner, sikre at der fortsat fokuseres på nedbringe udledning af kvælstof til vandløb og fjord, og at spærringer i vandløb fjernes løbende, så der sikres frie passager og bedre vilkår for vandmiljøet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 174: Projekt Omløbsåen - afslutning

06.02.00-K04-3-25

Resumé

Helhedsprojekt Omløbsåen vedrørende udretning og oprensning af åløbet er færdigt.

Udvalget inviteres på en besigtigelse, som gennemføres på kommende møde i tidsrummet 12.30-13.00 - mødested fremgår af indkaldelse.

Sagsfremstilling

Omløbsåen har i 2024 og 2025 gennemgået en større forvandling i form af udretning af sving i Byparken og en efterfølgende oprensning. Der er igen vand i Omløbsåen. Projektet er afsluttet.

Udvalget tages med på en besigtigelse af den nedre del af Omløbsåen.

Forvaltningen har nu en opgave med at finde ud af, hvordan åen opfører sig i sin nye form, som bl.a. består i:

Effekten af alle tiltag i praksis. Der er beregnet en samlet effekt på 3 m³/s. Data fra de mange målestationer vil følges løbende, i særlig grad vil Højvandsvagten følge den reelle effekt, når efteråret byder på større afstrømninger af vand.

Hvor hurtigt bliver sandfanget fyldt op, hvilke vejrforhold skaber store aflejringer og hvordan renses vi den op med mindst mulig gene? I forbindelse med oprensningen i efteråret 2025 er der foretaget opmåling af hvor sandet har lagt sig siden etableringen, som danner udgangspunkt for den fremtidige oprensning af sandfang.

Hvilken effekt har sandfanget på aflejringer af sand nedenfor sandfanget?

Hvor er de nye begrænsninger i vandløbet? Der er altid et svagest punkt, også selvom projektet har mindsket risikoen for oversvømmelse generelt.

Klima og resiliensvurdering

Omløbså projektet er et tiltag i Klimatilpasningsplanen og Risikostyringsplanen og minimerer risikoen for oversvømmelser i Vejle midtby.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orientering tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 175: Orientering om Grøn Trepert i Vejle Kommune

01.18.00-P15-1-25

Resumé

Udvalget orienteres om status for omlægningsplanen i Vejle Kommune.

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres om status for omlægningsplanen i Vejle Kommune.

Økonomi

Vejle Kommune har modtaget særlige midler til Grøn Trepert, i alt 6,34 mio. kr. i perioden 2025- 2032 til udvikling og implementering af omlægningsplanerne

Klima og resiliensvurdering

Aftale om et Grøn Danmark (Grøn Trepert) opstiller mål og rammer for landbrugssektorens bidrag til klimaindsatsen i Danmark, samt implementeringen af EU's Vandrammedirektiv, der skal sikre en god økologisk tilstand i de danske søer, vandløb og farvande. Omlægningsplanen for Vejle Kommune bidrager til realiseringen af Klimaplanens målsætninger for sektoren, samt kvælstofindsatsen i de delvandoplande, som kommunen er en del af. Endelig bidrager grøn trepart til realiseringen af klimaplanens mål om etablering af 3000 ha skov i kommunen inden 2030.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 176: Evaluering af møde i Klima-, Natur og Miljøforum

00.24.00-A00-1-24

Resumé

På initiativ fra Danmarks Naturfredning Vejle blev der den 29. september 2025 afholdt et såkaldt Grønt Topmøde i Klima-, Natur- og Miljøforum. Formålet var at drøfte Vejle Kommunes naturpolitik indenfor tre hovedtemaer: sammenhængende natur, naturnationalparker og byspredning. Deltagerne formulerede spørgsmål til det kommende byråd, som peger på sikring og styrkelse af eksisterende naturværdier, gode processer og lokal forankring fremtidig naturforvaltning, samt naturens rolle i byudvikling. Forvaltningen foreslår, at spørgsmålene anvendes i det videre arbejde med at få sammenhængende og beskyttet natur ind i Vejle Kommunes omlægningsplan under Grøn Trepert, samt udvikling af et muligt signaturprojekt i Vejle og Egtved Ådale.

Sagsfremstilling

På Danmarks Naturfredning Vejles initiativ blev der den 29.9.2025 afholdt et såkaldt "Grøn Topmøde" i Klima-, Natur- og Miljøforum (bilag 1).

Formål

Formålet med mødet var at drøfte Vejle Kommunes naturpolitik med medlemmerne af netværket og lokalpolitikere for at sikre, at dette emne får en central plads i det forestående kommunalvalg.

Format

Danmarks Naturfredningsforening og de øvrige medlemmer af forummet fik forud for mødet mulighed for at byde ind med naturpolitiske temaer, de ønskede drøftet. På den baggrund blev der udvalgt tre emner: 1) sammenhængende natur, 2) naturnationalparker og 3) byspredning, som på mødet blev motiveret af forslagsstillerne og herefter drøftet i mindre grupper på baggrund af en række spørgsmål til emnet formuleret af forvaltningen, som fremgår af bilag 1. Grupperne blev bedt om, med afsæt i deres samtale, at formulere de væsentlige spørgsmål til emnerne, som de gerne vil stille til det nye Byråd.

Resultater

Bilag 2 indeholder de spørgsmål, deltagerne på mødet formulerede til det nye Byråd. De peger på følgende hovedtemaer:

Sammenhængende natur

Der er et stærkt ønske om at styrke naturen i Vejle Kommune – særligt omkring Randbøl Hede, Frederikshåb Plantage og Vejle Ådal. Der foreslås en høj prioritering af jordopkøb, der kan sikre større og mere sammenhængende naturområder. Den såkaldte "magiske firkant" fremhæves som et område med særlige potentialer (førnævnte områder samt området fra Vejle Ådal til Engelsholm Sø, Fårup Sø og Grejsdalen).

Samtidig efterspørges en langsigtet plan for bæredygtig forankring af naturens drift. Det kræver klare økonomiske og juridiske rammer, hvor kommunen spiller en aktiv rolle. Der stilles spørgsmål til, hvor langt man vil gå for at sikre arealer til natur – herunder om ekspropriation kan komme på tale – og hvordan man sikrer, at ny natur ikke bliver en barriere for husdyrbrug, og omvendt.

Der opfordres til modige og velargumenterede valg, hvor gode processer, kompensation, fleksible løsninger og lokal forankring skaber ro og opbakning.

Naturnationalpark og/eller nationalpark?

Der efterspørges afklaring af, om fokus skal være på en eller flere naturnationalparker, en nationalark i Vejle Ådal eller på sammenhængende naturområder bredt.

Randbøl Hede og Vandskellet er foreslået som naturnationalparker af Naturstyrelsen. Beslutningskompetencen for naturnationalparker ligger hos staten, men der spørges ind til, hvordan vi som kommune kan hjælpe med at sikre lokal opbakning, god proces og ejerskab. Borgerinddragelse, dialog om bekymringer og alternative løsninger er afgørende.

Byspredning og boligudvikling med naturen i centrum

Der opfordres til at lade naturvækst få samme – eller højere – prioritet end byvækst. Naturplanlægning bør gå forud for byplanlægning, og naturen bør være bestemmende for udviklingen. Arkitektur fremhæves som et vigtigt værktøj til at skabe livskvalitet i samspil med naturen, og der efterspørges en udvikling, der tager afsæt i stedbundne kvaliteter og lokale fællesskaber.

Lovgivning og rammer

Afslutningsvis peges der på, at forældet lovgivning kan stå i vejen for både naturudvikling, landbrug og byudvikling. Der er behov for nytænkning og mod til at skabe rammer, der understøtter en bæredygtig og lokalt forankret udvikling.

Forslag til opfølgning

Forvaltningen arbejder videre med indspillene fra Klima-, Natur- og Miljøforums møde og der arbejdes videre med at indarbejde sammenhængende natur i omlægningsplanen for Vejle Kommune og udviklingen af et muligt signaturprojekt i Vejle og Egtved Ådale, herunder afklaring af potentialerne ved etablering af en nationalpark i området og evt. samspil med kommende naturnationalparker på Randbøl Hede og i Vandskellet.

Klima og resiliensvurdering

Indspillene fra Klima-, Natur- og Miljøforum understøtter målsætningerne i Grøn Trepert om ca. 20 % beskyttet eller strengt beskyttet natur, herunder store sammenhængende naturarealer. De kan bidrage til at kvalificere og realisere målsætningerne i Vejle Kommunes Biodiversitetsplan og omsætte kortlægningen af naturpotentialerne i Det Grønne Danmarkskort og Biodiversitetsrådets anbefalinger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Program for Grønt Topmøde i Klima-, Natur- og Miljøforum den 29. september 2025

Bilag 2 - Samtalespørgsmål til Klima-, Natur- og Miljøforum

Bilag 3 - Opsamling fra Grønt Topmøde i Klima-, Natur- og Miljøforum den 29. september 2025

Punkt 177: Projekt Frugtbar Jord - Afrapportering

01.30.00-P20-1-24

Resumé

Dette er endelig afrapportering for projektet Frugtbar Jord i Vejle.

Projektets formål var at understøtte en udvikling mod mere humusholdig jord, der giver større kulstoflagring i jorden. Projektet har indeholdt workshops med landbrugere og konkrete afprøvninger af forskellige metoder, der mindsker konventionel gødsning, øger biodiversitet, mindsker jorderosion og forbedrer vandkvaliteten i vandløb og fjord. Projektet viser et potentiale, der eventuelt vil kunne afprøves i større skala.

Forvaltningen indstiller til at projektets afrapportering tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Projektet Frugtbar Jords langsigtede mål er at øge humusindhold på jord i Vejle Kommune - med fokus på arealer af særlige interesse for vandmiljøet. Gennem målinger af jordens kulstofindhold, rådgivning om dyrknings- og afgræsningspraksis samt anvendelse af biostimulanter har projektet haft fokus på at mobilisere landbrug i Vejle Kommune til at øge af humusindholdet. Projektleders afrapportering er Bilag 1.

Helt konkret har projektet udført:

- Workshops for i alt 11 planteavlere og/eller afgræssere i Vejle Kommune i 2024. Landbrugene har tilsammen mere end 1000 hektar jord.(Bilag 1A). Formålet med disse i workshops var at dele viden om- og skabe motivation for afprøvning af nye metoder, der dels er mere skånsomme for miljøet og dels på sigt kan binde CO2.
- 4 landbrug har i 2025 afprøvet undersåning som metode til at mindske behov for gødsning samt fremme biodiversitet. Denne metode viser stort potentiale. Læringen fra disse afprøvninger suppleret med indsigter fra afprøvninger udenfor projektet er samlet i Bilag 1B.
- 2 landbrug i Vejle Kommune har afprøvet biostimulanten Sobac som erstatter behovet for fosfor og kalium og 20 N, som dermed ikke kan udvaskes. Derudover reducerer Sobac lugtgener fra gylle.
- Humusmålinger: 22 er foretaget på landbrugsarealer og 10 er foretaget på Vejle kommunes naturarealer. Disse er baselinemålinger, så udvikling fremover kan følges. (Bilag 1C)
- Vandmålinger efter kraftig nedbør er udført i 2024. Formålet er at undersøge overfladeafstrømningen mellem pløjede arealer og arealer med permanent græs (Bilag 1D)
- Projektleder har fået faglig sparring fra Københavns Universitet og har på tværs af projektet været i dialog med fagpersoner fra Vejle Kommunes afdeling Natur- og Udeliv, som også har været deltagende ved flere aktiviteter.

Projektets læring, konklusioner og perspektiver fremover er udfoldet i projektets afrapportering (Bilag 1). Især undersåning med skræddersyede frøblandinger, som sker samtidigt med såning af hovedafgrøden, samt benyttelse af biostimulanten Sobac har vist potentiale. Succesfuld undersåning skåner miljøet. Dels ved at mindske behovet for ukrudtbekæmpende midler, fordi undersåningen blokerer ukrudtets vækst og dermed behovet for sprøjtning. Og dels ved at forebygge jorderosion og dermed udvaskning, da planternes rødder holder på jorden og skaber jordstruktur.

Både undersåning og anvendelsen af Sobac indikerer, at det er muligt at nedbringe eller erstatte konventionel gødning – med afledte fordele for både vandmiljø og biodiversitet.

Projektets omfang både i antallet af forsøg og i tidsramme er imidlertid for begrænset til at kunne udlede mere omfattende konklusioner. Det viser dog et potentiale, der eventuelt vil kunne afprøves i større skala.

Økonomi

Puljemidlerne er brugt

Klima og resiliensvurdering

Projektet giver indsigt og læring, der dels bidrager til arbejdet med mindre CO2 udledning i landbruget og desuden bidrager til arbejdet med dyrkningsmetoder der skåner vandmiljøet og styrker biodiversiteten i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling **Teknik- og Miljødirektøren indstiller**

at udvalget tager afrapporteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning. Udvalget opfordrer det nye udvalg til at lade dette projekt afrapportere til det nye udvalg.

Bilag

Dagsordenspunkt Klimapulje - Frugtbar jord - Oprindelig ansøgning - 15-01-2024

Bilag 1. Detaljeret projektbeskrivelse - faglig

Bilag 2 Projekt afrapportering_ Frugtbar Jord i Vejle

Bilag 2A Projekt Frugtbar Jord _ workshops

Bilag 2B Projekt Frugtbar Jord_ Undersåning

Bilag 2C Projekt Frugtbar Jord_ Humusmålinger

Bilag 2D projekt Frugtbar Jord_ vandmålinger

Punkt 178: Status på samarbejde med Experimentarium

00.01.00-A00-6-25

Resumé

Der er arbejdet videre med samarbejdet med Experimentarium om et oplevelsescenter i Vejle. Forvaltningen giver status på arbejdet.

Sagsfremstilling

Økolariet og Experimentarium samarbejder om udviklingen af et fælles projekt, der har til formål at etablere et stort sciencecenter i Vejle med fokus på naturvidenskab, bæredygtighed og oplevelsesbaseret læring. Ambitionen er, at projektet står færdigt i 2030.

Samarbejdet er nu i fase 2, som omfatter videre konceptudvikling, planlægning af indhold, organisering og finansiering. Denne fase forudsætter både interne ressourcer fra Vejle Kommune og eksterne bidrag fra samarbejdspartnere og fonde.

Parterne forventer at have udarbejdet et fælles udkast til en vision og et prospekt for fremtidens center i slutningen af første kvartal 2026, der skal godkendes i udvalget og i bestyrelsen i Experimentarium. Vision og prospekt skal være grundlag for bl.a. fundraising til etablering af centret.

Der arbejdes aktuelt med at afklare de økonomiske forudsætninger for fase 2, herunder behovet for midler til projektudvikling og eventuel ekstern medfinansiering.

Økonomi

Udvalget drøfter de ressourcer, der skal prioriteres i forbindelse med den videre udvikling af projektet.

Klima og resiliensvurdering

Økolariet er i dag en væsentlig videnskilde for klima, natur og bæredygtighed - og et værktøj til at opfordre til grøn og resilient adfærd fra borgerne. Det er forudsætningen, at også et fremtidigt oplevelsescenter skal kunne bidrage til dette.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager status for samarbejdet til orientering, og

at udvalget drøfter ressourcebehovet i forbindelse med fase 2.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 179: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Dialogmøde med dambrugere i Vejle Kommune, den 7. oktober 2025, fra kl. 17.00 - 20.00
- Orienteringsmøde for lodsejere om omlægningsplanen i Vejle Kommune, den 9. oktober 2025, fra kl. 19.00 - 21.00
- Indvielse af Etape 2 i Klimatilpasningsprojektet i Østbyen, den 28. oktober 2025, fra kl. 16.00 - 17.00
- Besøg fra Thorshavn Kommune, rundvisning på RCV, den 29. oktober 2025 fra kl. 09.00 - 11.00

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 180: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Meddelelser til og fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 181: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.